

Із редакційної пошти**Добого дня, науковий журнал “Психологія і суспільство”**

У сучасному суспільстві жити дуже непросто. Воно настільки непередбачуване, що іноді нарадує нам справжнісіньку школу виживання. І після усіх цих життєвих випробувань, людина, іноді, запитує саму себе: “За що мені так? Як мені вчинити? А що буде далі?”

Мені сімнадцять років. Я ніде не навчаюсь, у цьому році закінчила одинадцятий клас. Не відчula ще дорослого життя, бо не ходжу на роботу, не заробляю гроші, не маю власної сім'ї та ін. Проте, що таке приниження натовпом, я уже відчула досить виразно. Такий життєвий урок мені дала школа. Думаю, якщо Ваш журнал присвячено психології, то Вам відомо, хто такі Білі ворони. Так от, я була тією самою Білою вороною у школі, себто не такою, як усі. Ще Оноре де Бальзак наголошував: “Там де всі горбаті, стрункість стає потворністю”. Я не бажаю писати свою історію в деталях. Звичайний шкільний урок триває сорок п'ять хвилин. З першого класу моєю “улюбленою” першою вчителькою була придумана окремо, винятково для мене, особлива “шкільна програма”, розрахована на проміжок часу від першого класу до одинадцятого. Я дала їй назву “Білі ворони завжди будуть у чорних списках”. А от класний керівник у старших класах, уже не змогла полегшити мого становища і заявила мені відверто, що світ – жорстокий, треба “йти по трупах”. Проте я маю власну думку, котра кристалізувалася у цьому нарисі. Він розділений на три маленькі частини. У заключному третьому розділі я раджу людям скористатися різними способами, для того щоб морально вижити серед співгromадян сучасного суспільства. Маленька підтримка також присутня у цій частині: я пробачила своїх кривдників, попри той душевний біль, який вони мені завдали (рані донині не можуть загоїтися). Можливо, людству не під силу змінити цей світ, – проте ми можемо змінити себе. **Життя кожного – в наших руках!**

ДУМКИ “ЗАБУТОГО” СУСПІЛЬСТВА**1. Чи під силу суспільству
бути ідеальним?**

Чи може бути так, що у світі ніколи не буде зла, а натомість мир владарюватиме всюди і завжди? Над цим питанням можна думати й думати, і думкам не буде меж. І яким би не було суспільство за масштабом – великим чи зовсім маленьким, в ньому має бути присутній... лідер. Саме від лідера залежить, яким буде суспільство, як воно буде розвиватися, яким шляхом піде. Проте певною мірою від суспільства також залежить, яким воно буде через роки і десятиліття! Люди самі вирішують за ким іти, який шлях обирати, і чого, власне, прагнуть. Та є і такі, кого нічого не хвилює. Таким бути небезпечно, бо можна дозволити комусь керувати собою – коли завгодно і як заманеться. Це так би мовити, своєрідні маріонетки, яких, смикаючи за мотузочки, котрі прив’язані до рук, ніг, голови, можна крутити, вимахувати, трусити, смикати як заманеться. Людину-маріонетку можна направити навіть проти самої себе, і тоді стається самознищення. На що здатна така особа, яка спровоковує інших на таке? На гіпноз чи ще на щось подібне. Тоді що ж являє собою ідеальне суспільство?

Це, напевно, там, де люди живуть у злагоді між собою. Де чисте повітря, прозора вода, і де світло світить навіть у темряві. Де людині залишилося як морально, так і фізично. Де справедливості немає меж, а свобода на першому місці. Хто зна, може де і є таке суспільство, але його треба шукати, досягати, чи створити самому. Це щось такого плану, як Земля Обітована. І лідер, який веде людей до такої землі, повинен вселити віру в народ, що така земля існує, і вони заслуговують на те, щоб жити на такій землі. Або просто створити таке суспільство, зібравшись разом, об’єднатися, докласти зусиль і точно так само, як посадити і виростити дерево і побудувати те саме ідеальне суспільство, яке не можна буде заплямити і знищити. Можливо, в дуже далекому майбутньому, колись пустить коріння своє те саме ідеальне суспільство. Розпуститься дужі гілки соціальної злагоди з вічно-зеленим листям щиріх і добродійних соціальних стосунків національно свідомих громадян. Але це буде вже інша історія.

2. Головне – віра і вчинки

У сучасному суспільстві сильно проти лежать між собою добро і зло, повага і зневага, ширість

і лицемірство, любов і ненависть. Це, звісно, неповний перелік. Кожен із нас стикається із проявами вищезгаданих полярностей. І комусь до душі, на жаль, зло, розпуста і лицемірство, а хтось не уявляє свого життя без добра, поваги та щирості. Ті люди, котрі вибирають шлях, на якому панують неповага і ненависть, тим, здається, легше жити, вони нічим і ніким не переймаються. То – люди байдужі, котрі навіть сплять спокійно. А от ті достойники, котрі з добром і любов'ю ставляться до всіх і всього, які борються за справедливість, заступаються за слабших, то сильні духом лідери, які здатні повести за собою сотні і тисячі людів. Але багато з них поплатились за свої неперевершенні, благородні вчинки найдорожчим, що в них було, – життям. Мартін Лютер Кінг був вождем руху за права чорношкірого населення США. Він боровся проти расизму. Це була неперевершено мужня людина-громадянин. Він говорив: “У мене є мрія, що настане день, коли наша нація встане і доживе до істинного сенсу свого девізу”: “Ми вважаємо ці істини буття самоочевидними. Що всі люди створені рівними. У мене є мрія, що в один прекрасний день на червоних пагорбах Джорджії сини колишніх рабів і сини колишніх рабовласників зможуть сісти разом за стіл братства. У мене є мрія, що настане день, коли навіть штат Міссісіпі, пустельної держави, де душно від спеки несправедливості і гноблення, буде перетворений на оазу свободи і справедливості. У мене є мрія, що четверо моїх дітей будуть жити в один прекрасний день у країні, де про них висновуватимуть не за кольором їх шкіри, а за їх характером”.

Цією промовою, як відомо, він подарував мільйонам людей віру і натхнення, щоб почати боротьбу проти расової дискримінації. Мартіна Лютера Кінга було вбито пострілом снайпера, коли той стояв на балконі свого номера в мотелі. Йому було тридцять дев'ять років. Це була людина, котру вразило нелюдське ставлення до негрів. Таких людей – лічені одиниці. Вони приходять у світ раз на п'ять століть. Приходять для того, щоб перевернути свідомість натовпу, принести людям віру в краще, повести за собою тисячі людей, змінити їхнє життя на краче. І кожен із нас унікальний по-своєму у справі змінювати суспільство. Треба лише розпочати із себе. І повірити в диво. Бо що ж, як не віра в диво, надихає людину на великі вчинки?

3. Як же вижити в обіймах сучасного здержавленого соціуму?

Як бути тій людині, яка живе і не знає, кому вірити, а кому ні, кому відкритись можна, а з

ким взагалі діла не мати. Потрібно вміти розпізнавати людину, яка вона всередині, в душі, що в неї на думці. Тільки не кожному це вдається. Треба просто бути “обачливим”. “Сім раз відмір – один раз відріж”, – повчає народна мудрість. Нас дуже багато обманюють. Нам дуже часто стріляють кулями неправди у спину. І кожному треба якось триматись серед цього життя: не зневіритись, і пам'ятати, що світ не без добрих людей. Як же бути, коли тобі постійно, або хоч раз, заподіяли зло? І ти опинився просто в безвиході. Головне в такій ситуації – не мстити, тобто на зло відповідати злом. Не спечайся у стані образі, адже емоції зашкалюють й затуманюють розум. Ніхто, звісно, не любить нахаб та егоїстів, проте що поробиш, коли таких більшість? Потрібно знати, як поводити себе стосовно них. Якщо вони тобі не дають нормально жити, то треба пам'ятати, що все повертається. Ти головне будь таким, яким ти є, на погане відповідай щирим добрим, підкresлюю: **ЩИРИМ!** Ворог твій чи противник прийме твою доброту, бо це вигідно. Тим більше, що такі люди щонайперше думають про власну вигоду. Вони навіть не підозрюють, що колись та доброта у відповідь на їхнє зло врешті-решт обернеться проти них самих. У таких ситуаціях в окремих людях просинається совість. Ніколи не треба відповідати на зло злом ще й тому, що тоді нічого не зміниться, а ненависті стане ще більше. Головне в сучасному суспільстві – ніколи не здаватися, мати віру і бути таким, яким ти є. І якщо кожна людина, буде дотримуватись цих трьох правил, тоді ніхто нікого не образить, не вистрілить у спину. Це буде просто неможливо, бо людину буде видно наскрізь, які в неї задуми і що в неї на душі. Вона буде вже без маски. І повірте, в кожного з нас є так звані “болючі місця”, на які раз наступити, – і людина морально капітулює.

Наступати на них не буде потреби, бо жорстокість буде виключена. В нашому повсякденні ця тема теж у чорному списку. “Забуте суспільство” виступає проти жорстокості, ненависті, зла, егоїзму, обману та зради. І воно дійсно забуте, бо його, ніби і не було. Довіку в житті будуть протистояти позитив і негатив. Це – одвічна боротьба, адже в самій людині присутні Бог і Диявол. І тільки від неї залежить за чиїми вказівками діяти, а відтак ненавидіти чи любити, бути злим чи добрим, мстивим чи толерантним. По-іншому бути не може. Це закладено ще тоді, коли створювався світ. І все йде за колом. Недарма планета Земля має форму сфери.

Марійка МІШКІНА,
випускниця 2013 року,
сmt Сутиски Тиврівського району Вінницької області